

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

15-P-115/2020 - um
P-6/19 - sk
P-211/15 - sk
P-88/13 - sk
P-82/12 - sk

OPĆINSKI SUD U VINKOVcima
STALNA SLUŽBA U ŽUPANJI
PRIMLJENO

20-03-2020

Potpis službenika

S. Godec

Potpis službenika

Broj: Rev 1127/2014-6

REPUBLIKA HRVATSKA RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Davorke Lukanović-Ivanišević predsjednice vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i sutkinje izjestiteljice, Mirjane Magud članice vijeća, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća i Goranke Barać-Ručević članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 1. Berislava Stankovića, OIB: 73885166239 i tužiteljice 2. Vesne Koški, odvjetnika u ZOU B. Stanković i V. Koški iz Osijeka, Hrvatske Republike 35, koje zastupa punomoćnik Dražen Štivić, odvjetnik u ZOU D. Štivić & G. Šibenik iz Vukovara, protiv tuženika Slavonija Nova d.d. Županja, J. J. Strossmayera 65, kojeg zastupaju punomoćnici iz ZOU Stjepan Zeko i Neda Brčić, odvjetnici u Vinkovcima, radi isplate, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Vukovaru poslovni broj Gž-2217/13-3 od 18. veljače 2014., kojom je potvrđena djelomična presuda Općinskog suda u Županji poslovni broj P-39/13 od 7. listopada 2013., u sjednici održanoj 4. ožujka 2020.,

riješio je:

1. Uvažava se revizija tužitelja i ukidaju presuda Županijskog suda u Vukovaru poslovni broj Gž-2217/13-3 od 18. veljače 2014. te djelomična presuda Općinskog suda u Županji poslovni broj P-39/13 od 7. listopada 2013.,

- u toč. II.a. njene izreke;

- u toč. II.b. njene izreke, kojim je ukinut platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009., „(...) u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 89/08 od 17. prosinca 2008. i obavijesti o knjiženju 02/09 od 4. svibnja 2009.“;

- u toč. II.c. njene izreke, kojim je ukinut platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009., „(...) u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 11/09 od 25. veljače 2009. i obavijesti o knjiženju 03/09 od 4. svibnja 2009.“;

- u toč. II.d. njene izreke, kojim je ukinut platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009., „(...) u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 40/09 od 4. svibnja 2009.“;

- u toč. II.e. njene izreke, kojim je ukinut platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009., „(...) u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 55/09 od 4. srpnja 2009.“ te

- u toč. III. njene izreke,

pa se predmet se vraća u tim dijelovima prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

2. Ostavlja se prvostupanjskom sudu svojom konačnom odlukom riješiti i o troškovima ove revizije.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Općinskog suda u Županji poslovni broj P-39/13 od 7. listopada 2013., suđeno je:

„I. Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine, održava se na snazi u dijelu kojim se tuženiku nalaže da tužiteljima isplati temeljem računa broj 56/08 od 03. rujna 2008. godine, na ime zastupanja u parničnom predmetu kod Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-1090/01 iznos od 5.589,67 kn, u čemu je sadržan i PDV po stopi od 22%, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 03. ožujka 2009. godine do isplate po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011. godine, te od 01. srpnja 2011. godine po stopi od 12% godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema eskontnoj stopi I INB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, u roku od 8 dana.

II. a) Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine ukida se u dijelu u kojem je naloženo tuženiku da tužiteljima temeljem računa broj 56/08 od 03. rujna 2008. godine, na ime zastupanja u:

- parničnom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku, posl. broj P-291/08, sada posl.broj P-1285/11, isplati iznos od 165.000,00 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%,

- ovršnom predmetu Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu, posl.broj Ovr- 223/08, isplati iznos iznos od 5.000,00 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%,

- ovršnom predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu, posl.broj Ovr-504/07, isplati iznos iznos od 2.000,00 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%,

- ovršnom predmetu Općinskog suda u Vukovaru, posl. broj Ovr-726/08, isplati iznos iznos od 2.000,00 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%, parničnom predmetu kod Trgovačkog suda u Osijeku, posl. broj P-963/07 iznos od 19.825,00 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%,

- parničnom predmetu kod Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-330/03 iznos od 5.050,33 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%,

- parničnom predmetu kod Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-192/02 iznos od 5.273,34 kn, uvećano za PDV po stopi od 22%, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 03. ožujka 2009. godine do isplate po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011. godine, te od 01. srpnja 2011. godine po stopi od 12% godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, u roku od 8 dana.

b) Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine održava se na snazi u dijelu u kojem je naloženo tuženiku da tužiteljima temeljem računa broj 89/08 od 17. prosinca 2008. godine i obavijesti o knjiženju 02/09 od 4. svibnja 2009. g., na ime zastupanja u parničnom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku, posl. broj P-291/08, sada posl. br. P-1285/11, isplati iznos od 48.298,82 kn, u čemu je sadržan i PDV, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 18. ožujka 2009. godine pa do isplate po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011. godine, te od 01. srpnja 2011. godine po stopi od 12% godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, dok se u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 89/08 od 17. prosinca 2008. i obavijesti o knjiženju 02/09 od 4. svibnja 2009. g., ukida.

c) Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine održava se na snazi u dijelu u kojem je naloženo tuženiku da tužiteljima temeljem računa broj 11/09 od 25. veljače 2009. godine i obavijesti o knjiženju 03/09 od 4. svibnja 2009. g., na ime zastupanja u parničnom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku, posl. broj P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, isplati iznos od 24.149,41 kn, u čemu je sadržan i PDV, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 25. svibnja 2009. godine pa do isplate po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011. godine, te od 01. srpnja 2011. godine po stopi od 12% godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, dok se u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 11/09 od 25. veljače 2009. i obavijesti o knjiženju 03/09 od 4. svibnja 2009. g., ukida.

d) Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine održava se na snazi u dijelu u kojem je naloženo tuženiku da tužiteljima temeljem računa broj 40/09 od 4. svibnja 2009. godine na ime zastupanja u parničnom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku, posl. broj P-291/08, sada posl.br. P- 1285/11 isplati iznos od 24.149,41 kn, u čemu je sadržan i PDV, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 12. svibnja 2009. godine pa do isplate po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011. godine, te od 01. srpnja 2011. godine po stopi od 12% godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, dok se u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 40/09 od 4. svibnja 2009. g., ukida.

e) Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine održava se na snazi u dijelu u kojem je naloženo tuženiku da tužiteljima temeljem računa broj 55/09 od 04. srpnja 2009. godine na ime zastupanja u parničnom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku, posl. broj P-291/08, sada posl.br. P- 1285/11 isplati iznos od 24.149,41 kn, u čemu je sadržan i PDV, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 12. srpnja 2009. godine pa do isplate po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011. godine, te od 01. srpnja 2011. godine po stopi ocl 12% godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata prema eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, dok se u preostalom dijelu u odnosu na zastupanje tuženika po tužiteljima u navedenom predmetu Trgovačkog suda u Osijeku posl. br. P-291/08, sada poslovni broj P-1285/11, temeljeno na računu br. 55/09 od 4. srpnja 2009. g, ukida.

III. Platni nalog sadržan u Rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice Anamarije Kokić iz Osijeka, poslovni broj Ovr. 63/09 od 13. srpnja 2009. godine ukida se u cijelosti u dijelu u kojem je naloženo tuženiku kao ovršeniku da tužiteljima kao ovrhovoditeljima na ime troškova ovršnog postupka isplati iznos od 6.173,20 kn.

IV. Odluka o troškovima cjelokupnog postupka ostavlja se za kasniju presudu.“

Drugostupanjskom presudom Županijskog suda u Vukovaru poslovni broj GŽ-2217/13-3 od 18. veljače 2014., odbijene su kao neosnovane žalbe tužitelja i tuženika te je potvrđena djelomična prvostupanjska presuda.

Protiv dijela drugostupanjske presude kojim je odbijena kao neosnovana njihova žalba i potvrđena prvostupanjska presuda u dijelovima kojim su ukinuti platni nalozi (kojim nisu uspjeli u ovoj parnici) reviziju su podnijeli tužitelji. U reviziji se pozivaju na revizijske razloge bitnih povreda odredbi parničnog postupka te pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske ukidanje obiju nižestupanjskih presuda i vraćanje predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, odnosno da pobijane presude „(...) preinači na način da usvoji tužbu i tužbeni zahtjev u odbijajućem i nepresuđenom dijelu“ uz obvezivanje tuženika na plaćanje prouzročenih parničnih troškova kao i troškova žalbenog i revizijskog postupka.

Tuženik nije odgovorio na reviziju tužitelja.

Revizija je osnovana.

Prema odredbi čl. 392.a st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 57/11 i 25/13 - dalje: ZPP) koja se u ovom postupku primjenjuje na temelju odredbe čl. 53. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 57/11), u povodu revizije iz čl. 382. st. 1. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Iz predmetnog spisa proizlazi da su tužitelji (kao ovrhovoditelji) protiv tuženika (kao ovršenika) podnijeli prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojnih isprava (računa) radi naplate iznosa od 688.694,32 kn za izvršene, a neplaćene odvjetničke usluge. Rješenjem o ovrši javnog bilježnika Anamarije Kokić iz Osijeka poslovni broj Ovr- 63/09 od 13. srpnja 2009. određena je predložena ovrha općenito na imovini tuženika kao ovršenika. Protiv tog rješenja tuženik je podnio prigovor kojim je u cijelosti osporavao tražbinu tužitelja tvrdnjom da nije dospjela, odnosno tvrdnjom da tužiteljima ne pripada pravo na zatraženu nagradu jer trpi nenadoknadivu štetu zbog toga što ga tužitelji u postupcima pred sudovima i državnim tijelima nisu zastupali sukladno odredbama Zakona o odvjetništvu („Narodne novine“, broj 9/94, 117/08, 50/09, 75/09 i 18/11 - dalje: ZO) i Kodeksu odvjetničke etike. Povodom prigovora tuženika javnobilježničko rješenje je stavljeno izvan snage (rješenjem prvostupanskog suda poslovni broj Ovr - 926/09-8 od 18. kolovoza 2009.) te je odlučeno da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

Dakle, predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za isplatom troškova zastupanja tuženika u iznosu od 634.861,82 kn (prema konačno postavljenom zahtjevu od 2. lipnja 2011.) nastalih u više parničnih i ovršnih postupaka vođenih pred općinskim i trgovačkim sudovima. Za te odvjetničke usluge - troškove zastupanja (nagrada prema OT) tužitelji su tuženiku ispostavili račune: broj 56/08 - R2 od 4. svibnja 2009., broj 89/08 od 17. prosinca 2009., broj 11/09 od 25. veljače 2009., broj 40/09 od 4. svibnja 2009. i broj 55/09 od 4. srpnja 2009.

U postupku pred prvostupanskim sudom utvrđeno je:

- da je između tuženika (naručitelja i nalogodavca) i Zajedničkog odvjetničkog ureda tužitelja (izvršitelja) sklopljen ugovor o zastupanju u sporovima pred sudom ili državnim tijelima dana 3. siječnja 2005.;
- da je tužitelj Berislav Stanković (dalje: prvotužitelj) i prije sklapanja navedenog ugovora o zastupanju zastupao tuženika u postupcima pred sudom te da su tužitelji s tuženikom i ranije imali sklopljene ugovore o zastupanju (i to ugovor iz studenog 2000., koji je mijenjan 2002., odnosno 2003., samo u dijelu koji se odnosi na visinu paušala);
- da su se ugovorne strane u čl. 3. ugovora sporazumjele da će se tužiteljima za pružanje pravne pomoći isplaćivati naknada u paušalnom iznosu od 2.000,00 kn mjesečno uvećano za PDV,

- da je u istoj ugovornoj odredbi utvrđeno da će se tužiteljima naknada odvjetničkog troška za zastupanja u sporovima pred sudom ili državnim tijelima namiriti iz presuđenog parničnog troška ili troška koji se određuje u postupcima pred državnim tijelima i to u svakom pojedinom predmetu koji bude presuđen u korist naručitelja nakon što se od visine presuđenog parničnog troška ili troška postupka pred državnim tijelom iznos plaćenih sudskih pristojbi i drugih troškova koje je tuženik kao naručitelj u tim predmetima imao;

- da je tuženik tužiteljima uputio dopis od 22. srpnja 2008. u kojem je navedeno da tuženik Ugovor o zastupanju otkazuje s danom 31. srpnja 2008., dok se u pogledu obveza tuženika navodi kako „(...) se u cijelosti ostaje kod dogovora i načina plaćanja utvrđenom na sastanku od 17. srpnja 2008.“, pa su tužitelji pozvani da pripreme sve potrebne dokumente za realizaciju plaćanja;

- da su stranke postigle sporazum prema kojem će tužitelji nastaviti zastupati tuženika u postupcima koji su u tijeku na temelju (pojedinačno) izdanih punomoći;

- da je tuženik dopisom od 20. srpnja 2009., neopozivo otkazao tužiteljima punomoć na zastupanje u svim predmetima i to: P-561/08, P-723/07, Ovr-1600/04, P-130/05, P-291/08 i P- 963/07 (vođenim pred Trgovačkom sudu u Osijeku) te u predmetu Ovr-722/08 (vođenim pred prvostupanskim sudom), kao i u eventualno svim drugim predmetima o kojima tuženik nema saznanja a koji još nisu pravomoćno okončani;

- da tuženik u tom dopisu navodi razlog otkaza punomoći to što ga tužitelji nisu zastupali sukladno odredbama ZO, Kodeksu odvjetničke etike, te sklopljenom Ugovoru o zastupanju.

Na temelju ovih relevantnih okolnosti te na temelju činjeničnih utvrđenja o troškovima zastupanja u pojedinom predmetu (uvid u spise i vještačenje) sud je donio predmetnu djelomičnu presudu u kojoj je djelomično prihvatio tužbeni zahtjev (odnosno održao na snazi platni nalog).

O osnovanosti tužbenog zahtjeva sudovi su odlučili u okviru spornih pitanja - ostvaruju li tužitelji ostvaruju pravo na naplatu fakturiranih odvjetničkih usluga prema izdanim računima s obzirom na tvrdnju tuženika da Ugovor o zastupanju nije otkazan u cijelosti (u dijelu koji se odnosi na način namirenja troškova zastupanja) te imajući u vidu istaknuti prigovor zastare.

Iz obrazloženja odbijajućeg dijela pobijane presude proizlazi kako sudovi smatraju da tužiteljima ne pripada pravo na naplatu dijela zatraženih troškova zastupanja dijelom zbog toga što su u zastari, a dijelom zbog toga što o njima nije donesena pravomoćna odluka u postupcima na koji se odnose.

Pritom sudovi polaze od zaključka da je ugovor o zastupanju otkazan u cijelosti 31. srpnja 2008., te u tom smislu ne prihvaćaju tvrdnje tuženika da je ugovor otkazan samo u dijelu koji se odnosi na pružanje pravne pomoći pa otklanjaju kao neosnovane prigovore tuženika da tražbine tužitelja (u smislu odredbe čl. 3. ugovora o zastupanju) nisu dospjele i pravilno zaključuju da je ova odredba vrijedila samo do otkazivanja ugovora.

Nastavno sudovi zaključuju da odvjetnička nagrada tužitelja ovisi o uspjehu u sporu samo za razdoblje prije otkazivanja ugovora te da uspjeh u sporu nakon otkazivanja ugovora nema nikakvog utjecaja na tražbine tužitelja (nastale nakon otkazivanja) iz razloga što su tužitelji nastavili zastupati tuženika na temelju punomoći pa ostvaruju pravo na nagradu sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 91/04, 37/05 - dalje: Tarifa).

Ovakvo pravno shvaćanje sudova kontradiktorno je samo sebi, pa proizlazi da su sudovi doista pogrešno tumačili materijalno pravne odredbe i pogrešno primijenili materijalno pravo.

Prije svega, to se očituje u pogledu učinaka raskida ugovora (otkaz ugovora je, naime, jednostrana izjava ugovorne strane kojom se završava trajniji ugovorni odnos na neodređeno vrijeme koja je po svojim učincima izjednačena s jednostranim raskidom ugovora) u smislu odredbe čl. 132. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 - dalje: ZOO).

S obzirom na to da se raskidom ugovora gasi obveze obje strane, to nakon otkaza predmetnog ugovora o zastupanju pravo tužitelja na naplatu troškova zastupanja više nije bilo moguće vezati uz ograničenja koja je taj ugovor nametao tužiteljima. Drugim riječima, nakon otkazivanja ugovora zastupanja ugasila se obveza (ograničenje) tužitelja u odnosu na naplatu troškova zastupanja, odnosno prestao je uvjet prema kojem mogu naplatiti troškove zastupanja samo u parnici u kojoj postoji pravomoćna sudske odluka o troškovima. Nakon otkazivanja ugovora pravo naplate troškova za obavljeno zastupanje nije više moguće vezati niti uz eventualni uspjeh stranke (tuženika) u pojedinom postupku. Dakle, nakon otkazivanja tužitelju pripada pravo bez ugovornih ograničenja naplatiti od tuženika sve troškove obavljenog zastupanja sukladno ZO i Tarifi, uključujući i one koji su nastajali ali nisu dospjeli za vrijeme važenja tog ugovora (jer na troškove koji su dospjeli za vrijeme važenja ugovora valja primijeniti odredbe ugovora) pa sud nepravilno primjenjuje materijalno pravo kada odbija zahtjev za naplatu troškova zbog toga što smatra da (primjerice) tužiteljima ne pripada pravo na naknadu troškova u postupku koji je prekinut i u kojem nema odluke o troškovima (kako bi proizlazilo iz otkazanog ugovora).

Nadalje, u odnosu na pitanje početka i tijeka zastare na troškove zastupanja, mjerodavne su odredbe čl. 749., čl. 762., čl. 361. st. 1., čl. 371. ZOO, čl. 18. st. 1. Zakona o odvjetništvu, kao i odredbe Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 69/93, 87/93, 16/94, 11/96 - dalje: Tarifa) koja je bila na snazi u vrijeme poduzimanja pojedinih parničnih radnji.

Prema odredbi čl. 749. ZOO ugovorom o nalogu obvezuje se nalogoprimec prema nalogodavcu da za njegov račun poduzme određene poslove (st. 1.), istovremeno se nalogoprimec ovlašćuje na poduzimanje tih poslova (st. 2.), te nalogoprimec ima pravo na naknadu za svoj trud, osim ako je drugačije ugovoreno ili proizlazi iz prirode međusobnog odnosa (st. 3.), dok prema odredbi čl. 762. st. 1. ZOO ako nije drugačije ugovoreno, nalogodavac je dužan isplatiti nalogoprimecu naknadu nakon obavljenog posla. Dakle, odvjetnik ima pravo zahtijevati od stranke koju zastupa nagradu za svoj rad kada ispuni nalog, ako nije drugačije ugovorio sa svojom strankom (kao što je to u konkretnom slučaju u čl. 3. ugovora o zastupanju).

Odredbom čl. 361. ZOO zastarijevanje počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano, dok je odredbom čl. 371. ZOO propisano da potraživanje zastarijeva za pet godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare.

Zakonom o odvjetništvu, za tražbine koje odvjetnici obračunavaju na temelju Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika nije propisan drugi početak tijeka zastare.

Odredbom čl. 18. st. 1. Zakona o odvjetništvu propisano je da odvjetnici imaju pravo na nagradu za svoj rad, te na naknadu troškova u svezi s obavljenim radom sukladno Tarifi koju utvrđuje i donosi Komora. Prema naprijed navedenoj Tarifi, za pojedine radnje (kao što su sastavljanje podnesaka, zastupanje stranke na ročištima i sl.), odvjetniku pripada određena naknada. Kada nema posebnog sporazuma, između odvjetnika i klijenta kojeg zastupa o načinu plaćanja odvjetničkih usluga, odvjetnik ima pravo zahtijevati nagradu za svaku obavljenju radnju od kada je ta radnja obavljena, a kako to proizlazi iz citirane Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

Stoga i zastarijevanje zahtjeva odvjetnika za obavljanje radnje zastupanja počinje teći od kada su te radnje obavljene, odnosno odvjetnik ima pravo zahtijevati plaćanje naknade jer zakonom nije za potraživanje odvjetnika za obavljene odvjetničke usluge nešto drugo propisano. Takvo pravno shvaćanje je Vrhovni sud Republike Hrvatske izrazio u svojim odlukama poslovni broj Rev-70/2007 od 28. ožujka 2007., Rev-953/2012 od 26. veljače 2013. i drugim odlukama.

Međutim, s obzirom na to da je u konkretnom slučaju utvrđeno da su stranke imale poseban sporazum o načinu plaćanja odvjetničkih usluga, to su u konkretnom slučaju prije otkazivanja ugovora stranke bile vezane tim sporazumom. Trenutkom otkazivanja ugovora o zastupanja prestala je vezanost stranaka njegovim odredbama (sporazumom o načinu i uvjetima plaćanja) i tužiteljima je tek tada počeo teći rok zastare za tražbine nastale prije toga u kojima ne postoje pravomoćne odluka sudova ili državnih tijela. Nasuprot tome, otkazivanje ugovora nema utjecaja na tijek zastare onih troškova koji su dospjeli na naplatu prije otkazivanja ugovora – u kojima je postupak pravomoćno dovršen prije otkazivanja (jer je u odnosu na njih zastarni rok počeo teći danom pravomoćnosti odluke u predmetima u kojima su učinjeni).

Imajući u vidu gore citirane zakonske odredbe te navedena pravna shvaćanja ovoga suda o njihovoj primjeni u konkretnom slučaju, očito je da su sudovi u odnosu na dijelove odbijenih zahtjeva (ukinutog platnog naloga) imali pogrešan pravni pristup (zaključujući da tužiteljima ne pripada pravo na naplatu troškova zastupanja u postupcima koji nisu pravomoćno dovršeni ni nakon otkazivanja ugovora) zbog kojeg nisu potpuno utvrdili sve relevantne činjenice (nisu utvrdili jesu li određeni pojedini troškovi zastupanja doista nastali i kada su nastali).

Zbog toga, ali i zbog bitne povrede postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP učinjene pred prvostupanjskim sudom, odnosno ostvarene u prvostupanjskoj presudi, a neotklonjene pobijanom drugostupanjskom presudom, ovaj sud nije mogao intervenirati u

2014-6

pobijane odluke i ocijeniti u kojem dijelu odbijenih zahtjeva to pravo nije pravilno primijenjeno.

Naime, odlučujući o tužbenom zahtjevu (osnovanosti platnog naloga sadržanog u rješenju javnog bilježnika) sud je podijelio i obrazlagao troškove u odnosu na pojedini postupak u kojem su nastali. Takva podjela troškova na pojedini postupak u kojem su nastali - umjesto po računima kojima je traženo njihovo plaćanje i na temelju kojih su izdana javnobilježnička rješenja - učinio je izreku prvostupanjske presude, kao i njeno obrazloženje, nerazumljivima i nejasnima te kontradiktornim ispravama u spisu, jer je nemoguće povezati i ispitati osnovanost prigovora u tako nedosljednom i nejasnom pristupu suda izradi odluke. Nejasnoći izreke dodatno pridonosi okolnost što sud (ni u svom pristupu obrazlaganja i odlučivanja) nije naveo koji dio troškova u odnosu na pojedini predmet nije osnovan, već je ukidao platni nalog parcijalno - „u preostalom dijelu“ u odnosu na pojedini predmet.

Na opisani način u nižestupanjskim odlukama ostvarena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP koja postoji uvijek kada presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako je izreka presude nerazumljiva, ako proturječi sama sebi ili razlozima presude.

Podredno, ovaj sud još smatra korisnim odgovoriti na prigovor tužitelja postojanju bitne povrede postupka iz odredbe čl. 354. st. 1. ZPP u vezi s odredbom čl. 325. st. 2. ZPP, koja je ostvarena donošenjem djelomične presude iako su, po mišljenju tužitelja, postojali uvjeti za odluku o ukupnom zahtjevu (zahtjevima).

Prvostupanjski sud je odlučio donijeti djelomičnu presudu i ostavio preostali dio zahtjeva za kasniju odluku jer su mu nedostupni spisi na koje se odnosi dio tužbenog zahtjeva zbog čega nije mogao provjeriti osnovanost odvjetničkih troškova u njima. Odredbom čl. 325. st. 2. ZPP propisan je izuzetak od pravila parničnog postupka da sud jednom presudom odlučuje o svim zahtjevima istaknutim u parnici. Djelomična presuda se može donijeti ne samo kod objektivne kumulacije (kad tužitelj istakne u jednoj tužbi više zahtjeva protiv jednog tuženika), već kad je u tužbi istaknut samo jedan zahtjev, koji je djeljiv, pa je dio tog zahtjeva sazio za odlučivanje (kako je u konkretnom slučaju). Sud je ovlašten donijeti djelomičnu presudu, ako je neki od postavljenih zahtjeva sazio za konačnu odluku temeljem raspravljanja. Ovlaštenje na procjena oportuniteti donošenja djelomične presude uvijek je na sudu pred kojim se raspravlja o postavljenom zahtjevu.

Navodima revizije ovo ovlaštenje suda - kao ni procjena oportuniteta u donošenju djelomične presude - nije dovedeno u pitanje, pa nije ostvarena povreda na koji tužitelji ukazuju.

Slijedom navedenoga, po ocjeni ovoga suda ne postoje uvjeti za preinaku nižestupanjskih presuda, pa je valjalo na temelju odredbe čl. 395. st. 2. ZPP prihvatiti reviziju, ukinuti nižestupanjske presude u pobijanom dijelu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U nastavku postupka će sud, vodeći računa o pravilnoj primjeni materijalnog prava na koju je upućen ovom odlukom, ponovno raspraviti i ispitati činjenice odlučne za ocjenu

osnovanosti zahtjeva tužitelja u odnosu na zahtjeve koje je obuhvatio odlukom kojom je platni nalog ukidao „u preostalom dijelu“.

Odluku o troškovima ovoga revizijskog postupka donijet će sud u nastavku postupka zajedno sa odlukom o glavnoj stvari (čl. 166. st. 3. ZPP).

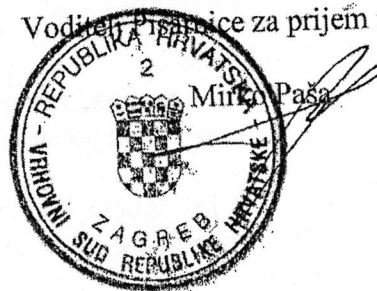
Zagreb, 4. ožujka 2020.

Predsjednica vijeća:
Davorka Lukanović-Ivanišević, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA

Ovlašteni službenik:

Voditelj Poslovnice za prijem i otpremu

Općinski sud u Vinkovcima
Stalna služba u Županji
Poslovni broj P 115/2020

Trošak tužitelja
odvjetnica Vesna Koški i odvjetnik Berislav Stanković

1/	R 05/11/2009	688,00 bodova
2/	R 20/11/2009	688,00
3/	R 11/12/2009	688,00
4/	Podnesak 04/03/2010	688,00
5/	Podnesak 09/11/2011	688,00
6/	R 02/06/2011	688,00
7/	Podnesak 10/06/2011	688,00
8/	R 14/06/2011	688,00
9/	R 17/06/2011	688,00
10/	Podnesak 19/03/2012	688,00
11/	R 22/03/2012	688,00
12/	Podnesak 23/04/2012	50,00
13/	R 05/07/2012	688,00
14/	Podnesak 02/10/2012	688,00
15/	Odgovor na žalbu	688,00
16/	R 10/04/2013	688,00
17/	R 20/06/2013	688,00
18/	R 11/09/2013	688,00
19/	R 07/10/2013	688,00
20/	Žalba 22/10/2013	860,00
21/	Odgovor na žalbu	688,00
22/	Revizija	1.032,00
23/	Podnesak 11/05/2020	688,00
24/	R 02/06/2020	688,00
25/	R 02/07/2020	688,00
26/	R 26/11/2020	688,00
27/	Tbr. 36. x 10%	1.776,60
28/	pdv 25%	4.885,65

24.428,25 bodova x 10,00 kn =

=244.282,50 kn

29/	pristojba presuda	5.000,00 kn
	pristojba presuda	5.000,00 kn
	odgovor na žalbu	2.500,00 kn
	na žalbu	3.226,74 kn
	odgovor na žalbu	806,68 kn
	na reviziju	3.226,74 kn
30/	javnobilježnička	6.173,20 kn
31/	Vještačenje	1.000,00 kn

Ukupno: 271.215,86 kn

ODVJETNIK
DRAŽEN ŠTIVIĆ
Županja, Veliki kraj 54 - T/F 032/831-888

Tužitelji po

३

48 268 686

HR

RC ORDER

1. JAGERA

31000 DS17EX

Masa: 485g

4859

Ø3 2D65 Ø

Osijek

04.12.20

14:25:09

31000

HP Hrvatska

